

Remissvar

Stockholm 2026-02-06

Till: registrator@mcf.se
udi@mcf.se (kopia)

Förslag till nya föreskrifter om vilka samhällsviktiga verksamheter som omfattas av lagen om granskning av utländska direktinvesteringar

Dnr: MSB 2024-14309

Läkemedelsindustriföreningen (Lif) har genom remiss den 17 december 2025 beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerat förslag från MSB (sen 1/1-2026 MCF).

Sammanfattning

Lif ser ett stort värde i att utländska direktinvesteringar (UDI) granskas i avsikt att stärka Sveriges säkerhet genom att hindra skadliga investeringar i svensk skyddsvärd verksamhet. Lif vill dock påtala vikten av att denna hänsyn måste balanseras mot Sveriges attraktivitet som investeringsdestination. Det svenska regelverket gällande UDI har visat sig vara avsevärt mer omfattande än i jämförbara länder vilket framgår av att antalet anmälningar gällande UDI i Sverige är fler än totalt i övriga EU. Detta medför betydande kostnader för företag i Sverige samt risker för ett minskat intresse för investeringar i företagens svenska verksamheter. Det omfattande regelverket, som med föreslagna ändringar blir än mer omfattande vad gäller verksamheter inom life science, riskerar att minska möjligheterna till en effektiv hantering av reella säkerhetshot, där antagonistiska aktörer tar över samhällskritiska verksamheter. Det kan inte uteslutas att ett för brett fokus de facto leder till att nödvändig kraft inte läggs på beivrandet av skadliga investeringar.

Allmänna kommentarer

Genom revideringen av föreskrifterna har MCF haft en möjlighet att säkerställa tydliga föreskrifter som begränsar anmälningsplikten till de verkligt kritiska verksamheterna. Lif beklagar att MCF inte har nyttjat denna möjlighet. Förslagen till nya föreskrifter riskerar att motverka sitt syfte genom att hindra eller fördröja investeringar som övervägande bidrar till svenska företags ekonomiska och tekniska utveckling och därmed det svenska samhällets

motståndskraft och säkerhet. En mer begränsad anmälningsplikt skulle ge granskningsmyndigheterna möjlighet att fokusera resurserna på verkliga risktransaktioner.

Läkemedelsföretagen och övriga delar av life science-sektorn skapar betydande värde för såväl enskilda patienter som för det svenska samhället, och är beroende av ett gynnsamt investeringsklimat som stärker produktivitet, konkurrenskraft och tillväxt. Faktorer som leder till samhällets ökade motståndskraft och långsiktigt hållbar säkerhet.

Att lågrisktransaktioner nu i hög grad kommer att behöva hanteras riskerar att underminera själva syftet med regelverket och orsaka onödiga kostnader, både för företag och myndigheter. En mer fokuserad granskning enligt tydliga riktlinjer skulle minska den administrativa bördan, stärka investeringsklimatet och säkerställa att systemet skyddar Sveriges säkerhetsintressen utan att hämma tillväxt och innovation.

Specifika kommentarer

Begreppet samhällsviktig verksamhet

Begreppet samhällsviktig verksamhet har genom MCF:s föreskrifter fått en alltför omfattande innebörd. Endast verksamheter som är verkligt kritiska (till exempel av väsentlig betydelse för totalförsvaret) för att uppfylla lagstiftningens syfte bör omfattas av anmälningsplikt.

Värt att påtala är att ett än mer omfattande regelverk riskerar att öka de problem som redan dagens föreskrift skapar för investeringar inom life science. Även för dem som inte träffas. Bolag som ingått licensavtal med globala läkemedelsbolag har fått lägga stora juristkostnader på att övertyga sin licenstagare att existerande regelverk inte gäller deras transaktion.

Lif skulle välkomna en europeisk harmonisering av definitioner och kategorier på en övergripande nivå där kategorin "samhällsviktig verksamhet" ersätts med de kategorier som återfinns i CER-direktivet. Fördelar med detta innefattar att detta är EU-gemensamma definitioner, omfattar färre områden och minskar behovet att lägga till eller dra ifrån nya områden. Rimligen borde de kritiska verksamheterna vara tillräckliga även för lagen om granskning av utländska direktinvesteringar.

Tydliga riktlinjer

Tydliga och konkreta bestämmelser i föreskrifterna är särskilt viktigt eftersom Inspektionen för Strategiska Produkter ("ISP") inte publicerar några beslut som ger vägledning i tolkningsfrågor och inte heller kan ge förhandsbesked kring om ett bolag bedriver skyddsvärd verksamhet eller inte.

Omsättningskrav

Lämpliga omsättningskrav bör fastställas utifrån de risker som är knutna till den specifika verksamheten, särskilt när frågan om verksamheten är "samhällsviktig" eller ej är kopplad till verksamhetens storlek och omfattning. Det innebär i normalfallet att de nu aktuella tröskelvärdena borde höjas väsentligt. Endast på områden där det endast finns en eller väldigt

få aktörer torde det finnas anledning för anmälningsplikt för annat än mycket stora investeringar.

Med vänliga hälsningar

Sofia Wallström
Generalsekreterare